

FENNTARTHATÓ TÉRSÉG- ÉS VÁROSFEJLESZTÉS A 2104-2020-AS TERVEZÉSI IDŐSZAKBAN

ÚJ KIHÍVÁSOK ÉS TECHNIKÁK AZ INTEGRÁLT FEJLESZTÉSEKBEN

**DR. BAJNAI LÁSZLÓ
VÁROSFEJLESZTÉS ZRT**

PARADIGMAVÁLTÁS AZ EU FEJLESZTÉSI POLITIKÁJA CÉLJAIBAN ÉS ESZKÖZEIBEN 2014. JANUÁR 1-TŐL

✓ ÚJ FEJLESZTÉSI CÉLOK - EU 2020 STRATÉGIA:

- intelligens ,
 - fenntartható ,
 - Inkluzív
- növekedés

✓ ÚJ TÁMOGATÁSI SZABÁLYOK:

AZ EP ÉS A TANÁCS RENDELETE A KÖZÖS STRATÉGIAI KERETRŐL, COM(2011) 615

- A helyi igények kezelésére és a helyi potenciál kiaknázására koncentráló,
 - integrált ,
 - több ágazatot átfogó,
 - területi alapú
 - helyi fejlesztési stratégiákat
 - többcsatornás finanszírozással
- kell megvalósítani

EURÓPA 2020:

ÚJ FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- **intelligens növekedés – a tudásra és az innovációra épülő gazdaság kialakításának előmozdítása;**
- **fenntartható növekedés – az erőforrás-hatékonyabb, környezetbarátabb és versenyképesebb gazdaság elősegítése;**
- **inkluzív növekedés – a magas foglalkoztatás, valamint a gazdasági, szociális és területi kohézió jellemezte gazdaság ösztönzését.**

11 TEMATIKUS CÉL

- **Smart (okos, intelligens):**
 1. Kutatás-, technológia-fejlesztés és innováció megerősítése (K+F+I);
 2. Az infokommunikációs technológiák minőségének, használatának és hozzáféréseinek előmozdítása (IT);
 3. A kis-és középvállalkozások, a mezőgazdaság, a halászat és vízgazdálkodás versenyképességének javítása (KKV-k, Mezőgazdaság);
- **Sustainable (fenntartható)**
 4. Az alacsony széndioxid kibocsátású formák felé történő elmozdulás előmozdítása valamennyi szektorban (CO₂);
 5. A klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás, kockázatkezelés (Klímaváltozás);
 6. A környezet védelme, valamint a hatékony erőforrás-felhasználás elősegítése (Környezetvédelem);
 7. A fenntartható közlekedés támogatása, szűk keresztmetszetek felszámolása kulcsfontosságú infrastrukturális hálózatokban (Infrastruktúra);
- **Inclusive (befogadó, teljes körű)**
 8. A foglalkoztatás előmozdítása és a munkaerő áramlás támogatása (Foglalkoztatás);
 9. A társadalmi elfogadás és a szegénység elleni küzdelem előmozdítása (Szegénység);
 10. Befektetés az oktatásba, szaktudásba és az élethosszig tartó tanulásba (Oktatás);
 11. Intézményi erőforrások fejlesztése és egy hatékony államigazgatás elősegítése (Közszféra)

A KORÁBBI HAZAI GYAKORLAT MEGHALADÁSA NÉLKÜL NEM LEHET MEGFELELNI AZ ÚJ CÉLOKNAK ÉS AZ ÚJ TÁMOGATÁSI SZABÁLYOKNAK

HOSSZÚ TÁVRA: MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

KÖZÉP TÁVRA:

- ✓ **INTEGRÁLT TERÜLETI BEFEKTETÉSEKET MEGALAPOZÓ TERÜLETI TERVEK,**
- ✓ **INTEGRÁLT TERÜLETI STRATÉGIÁK ÉS PROGRAMOK**

SZÜKSÉGESEK

- **MEGYEI,**
- **TÉRSÉGI/KISTÉRSÉGI**
- **VÁROSI/FUNKCIONÁLIS VÁROSI TÉRSÉGI SZINTEN**

**A HELYI ADOTTSÁGOKNAK , LEHETŐSÉGEKNEK ÉS FEJLESZTÉSI CÉLOKNAK
MEGFELELŐ TARTALOMMAL**

**ALKALMASNAK KELL LENNIÜK A KSK KERET FELHASZNÁLÁSI SZABÁLYAI SZERINT
TÖRTÉNŐ MEGVALÓSÍTÁSRA**

A TERÜLETFEJLESZTÉS LÉNYEGE

„A területfejlesztés, amely inkább cselekvés és gyakorlat, mint tudomány, technika vagy művészet, **arra irányul, hogy egy ország területére előrevetített fejlődési perspektívának megfelelő térbeli rendbe szervezze az embereket, tevékenységeiket, az általuk használt közcélú létesítményeket és közlekedési eszközöket, számot vetve a természeti, emberi és gazdasági, sőt stratégiai korlátokkal.**

Hozzáteve, hogy a térbeli rend keresése azért történik, **hogy a társadalmi funkciók és az emberek közötti kapcsolatok a legkényelmesebb, a leggazdaságosabb és a legharmonikusabb módon működjenek.**”

Pierre Merlin

Pierre Merlin és Francoise Choay (szerk.) *Urbanisztikai és területfejlesztési szótár*, Paris, PUF, 3. kiadás, 2000,

Pierre Merlin *Területfejlesztés*, Paris, PUF, 1. kiadás, 2000,

GAZDASÁGFEJLESZTÉS - TERÜLETFEJLESZTÉS

A GAZDASÁGFEJLESZTÉS, TERÜLETFEJLESZTÉS :

➤ **NEM SZINONÍMÁK**

➤ **KOMPLEMENTER ÉS EGYMÁSSAL ÁTFEDŐ TEVÉKENYSÉGEK**

➤ **A TERÜLETFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉG SPEKTRUMA SOKKAL SZÉLESEBB, MINT A GAZDASÁGFEJLESZTÉSÉ**

➤ **OPTIMÁLIS ESETBEN A TERÜLETFEJLESZTÉS A GAZDASÁGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEHANGOLTAN TÖRTÉNIK**

➤ **AZ ÖSSZEHANGOLÁSRA AD ESÉLYT AZ NGM ÁLTAL KOORDINÁLT ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ KÉSZÍTÉSÉNEK FOLYAMATA**

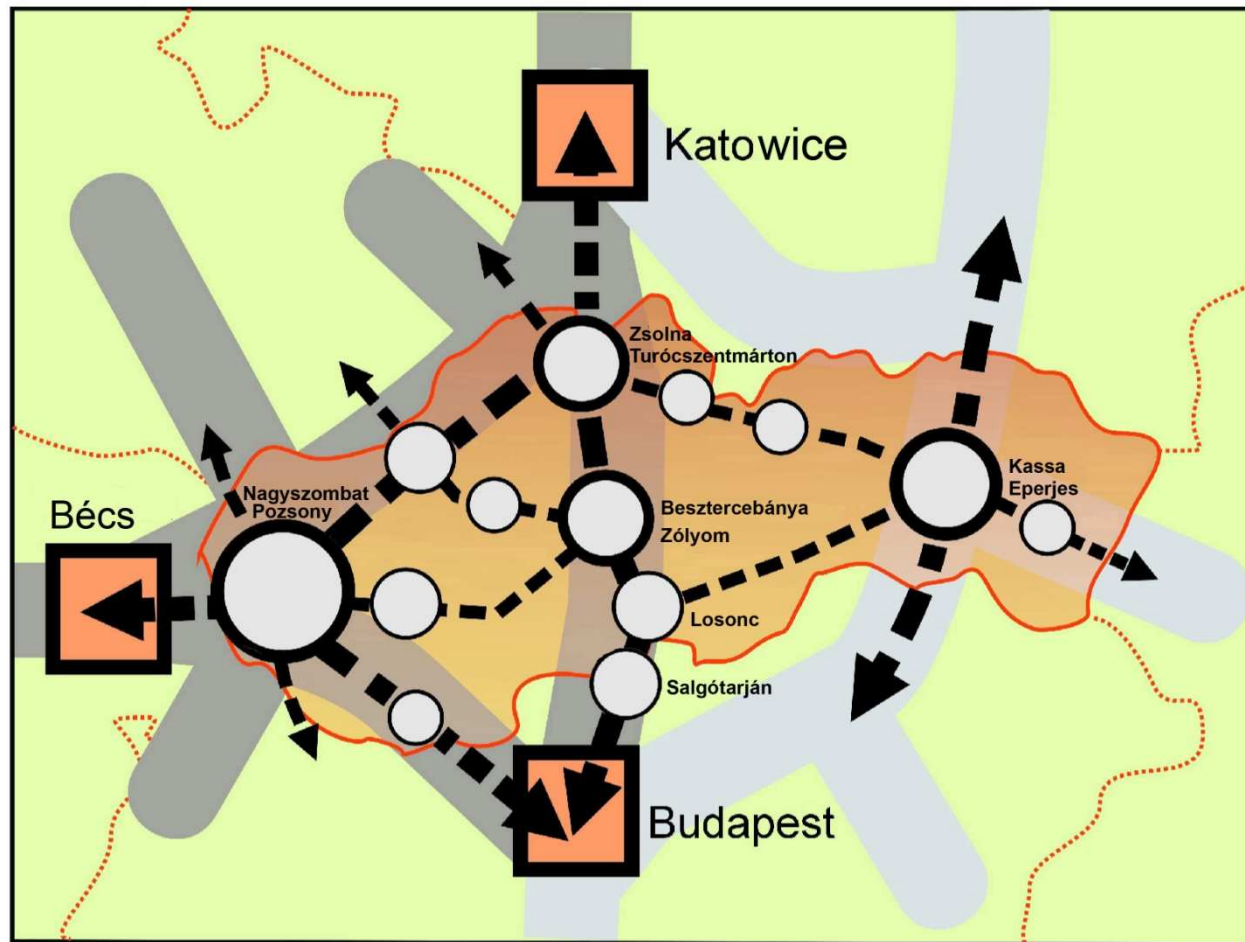
➤ **2014-2020 KÖZÖTT A TERÜLETFEJLESZTÉS LEGNAGYOBB KIHÍVÁSA A GAZDASÁGFEJLESZTÉS**

A TÉRBELISÉG, A TERÜLETISÉG MINDEN TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS PROGRAM NÉLKÜLÖZHETETLEN DIMENZIÓJA

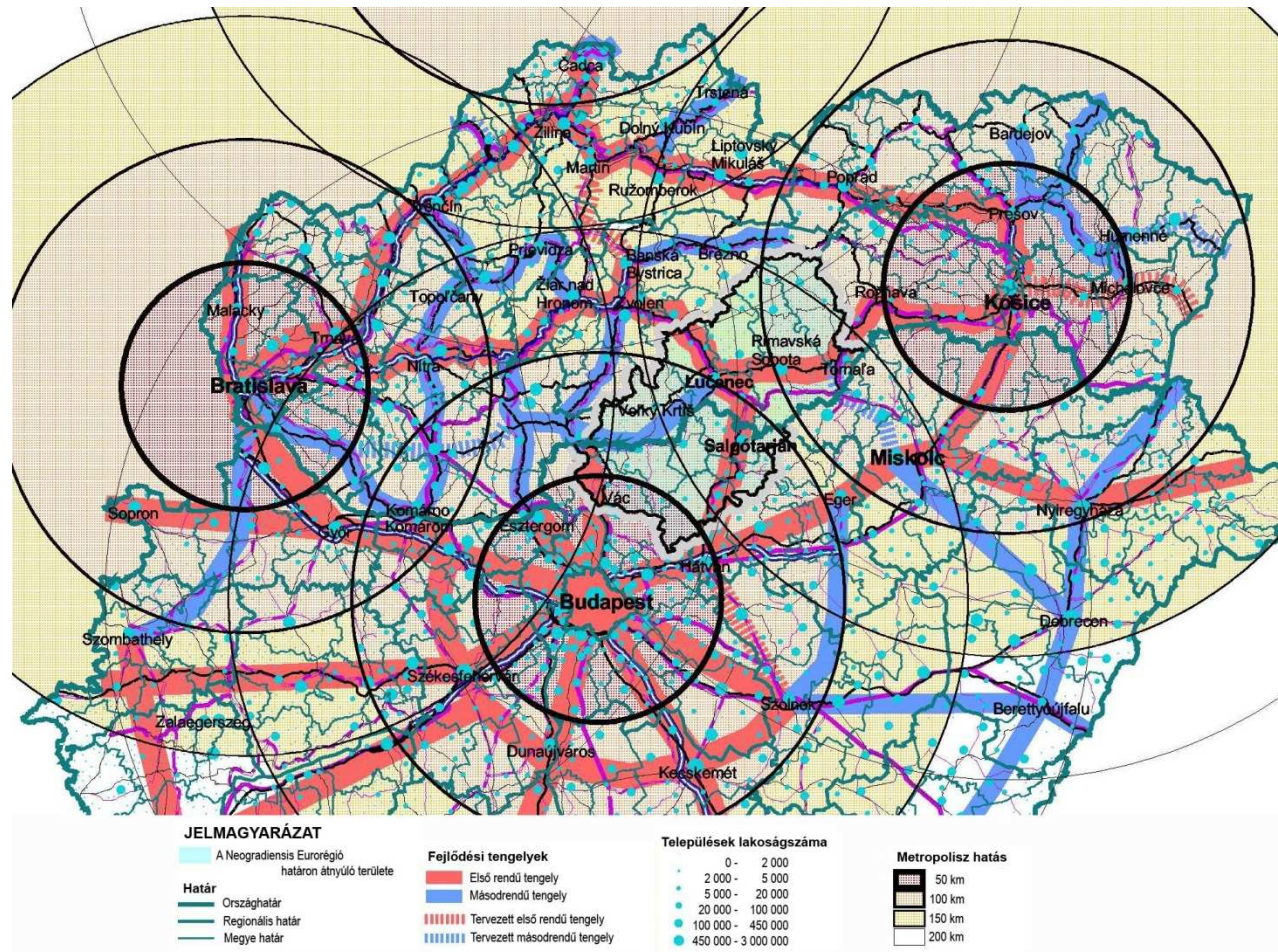
- A területfejlesztés célját alkotó megújult térbeli rend kialakítása az ország, a megye területét alkotó települések fizikai szövetének átalakítását feltételezi. Ez csak a közsféra tudatos és operatív beavatkozásával, a területfejlesztés és a településfejlesztés operatív eszköztárának használatával vezethet kedvező eredményre (a piac nem oldja meg).
- A térbeliség kulcskérdés a fenntartható fejlődés szempontjából is: a levegőszennyezés és a CO₂ kibocsátás valamint az energiapazarlás egyik legfontosabb forrása a népesség, a települések és a gazdasági tevékenységek kedvezőtlen térbeli eloszlása, az ennek következtében keletkező gépjármű forgalom.

NÓGRÁD MEGYE ADOTTSÁGAINAK ÉS PERSPEKTÍVÁINAK TERÜLETI DIMENZIÓI

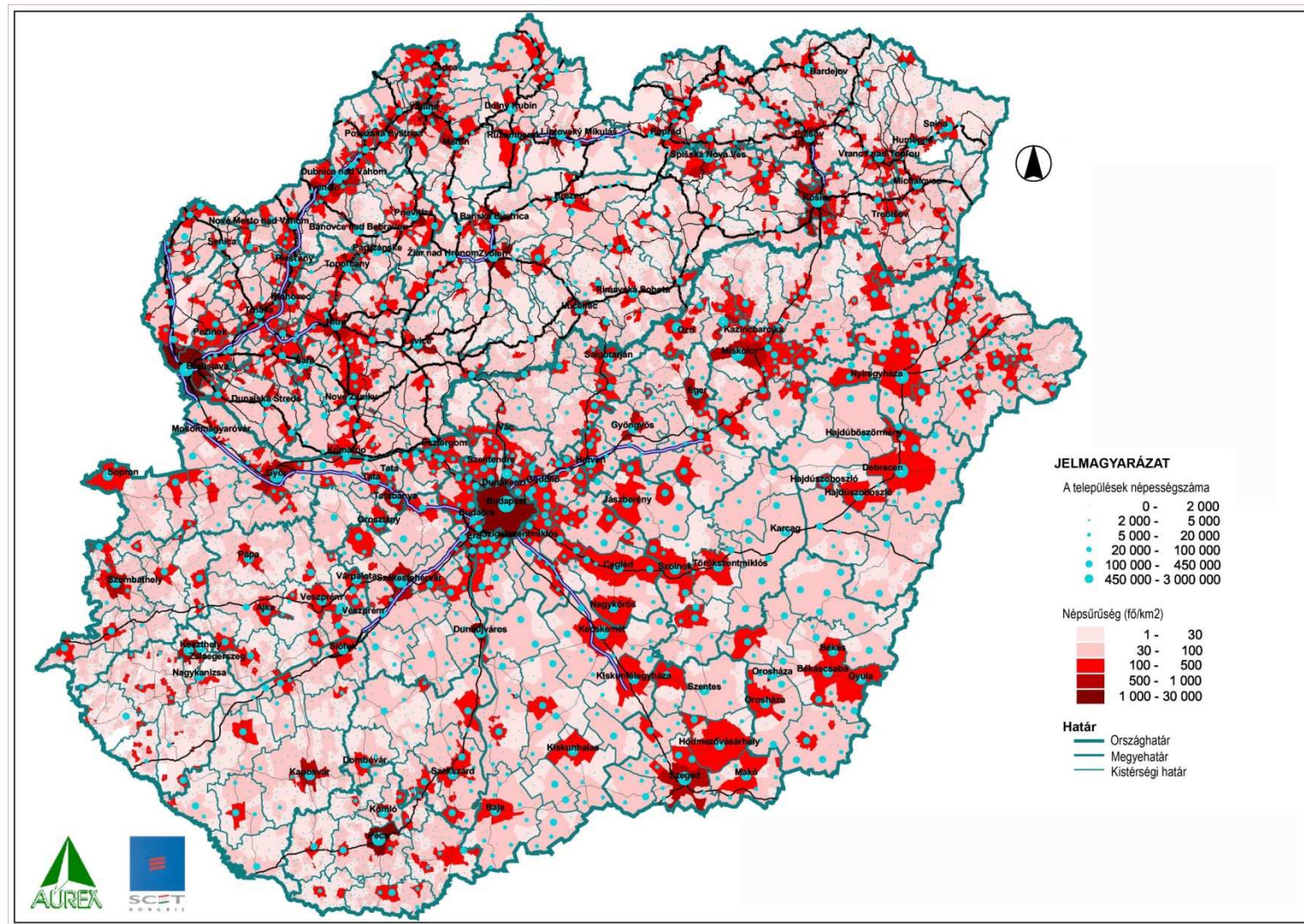
TRANSZREGIONÁLIS TÉRSZERKEZETI POZÍCIÓ

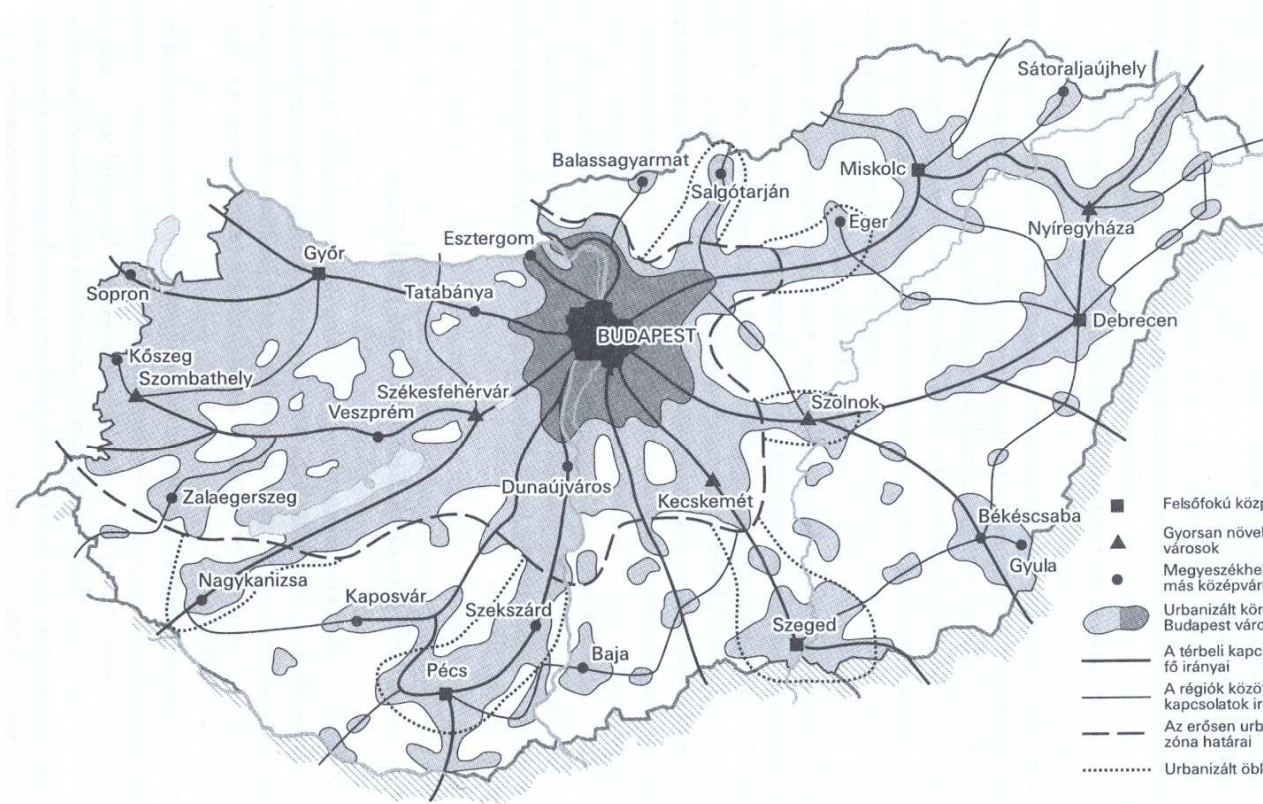
NAGYTÉRSÉGI TÉRSZERKEZETI POZÍCIÓ

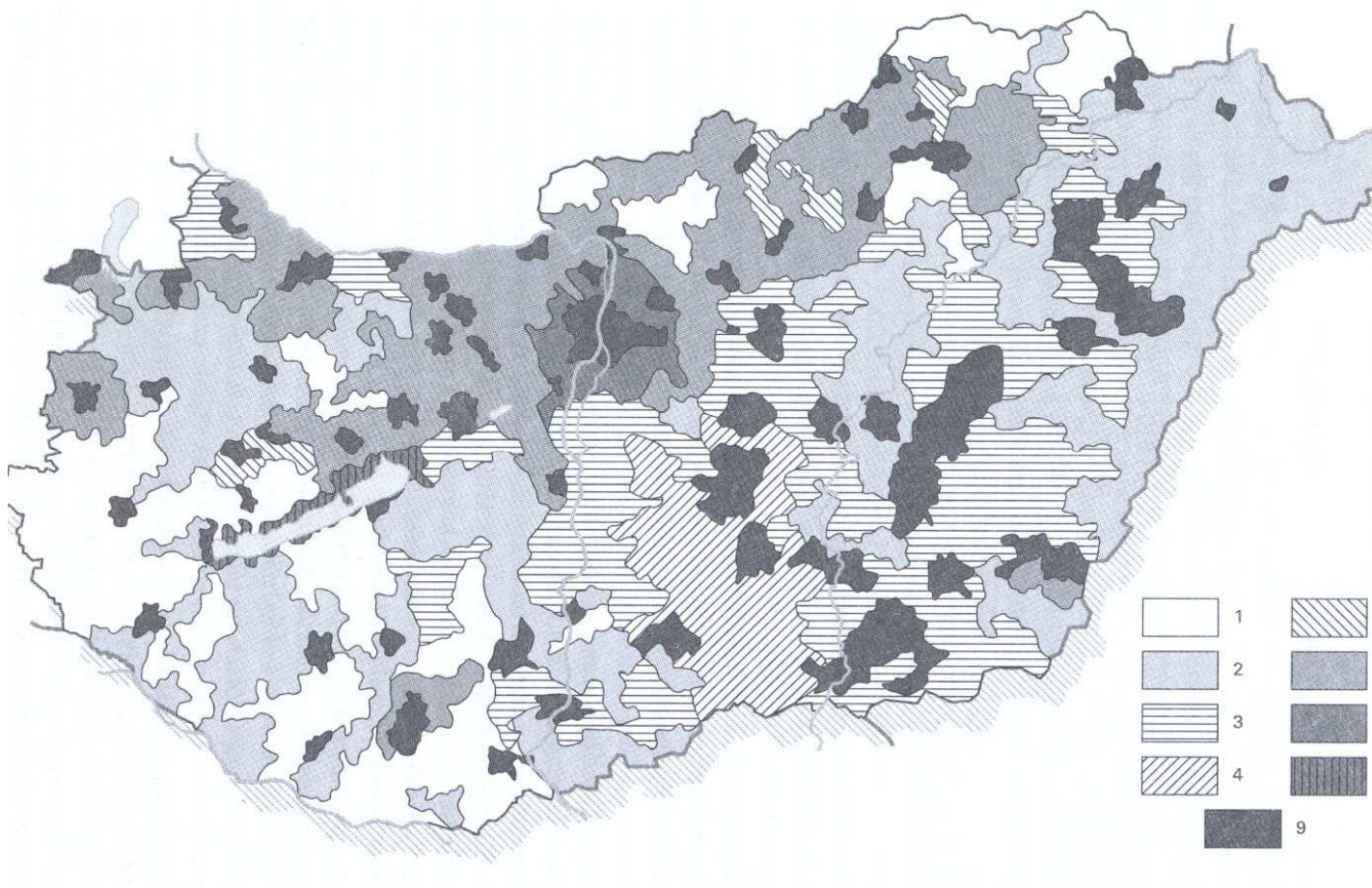
A HATÁRON ÁTNYÚLÓ TELEPÜLÉSHÁLÓZAT

NÓGRÁD MEGYE AZ ORSZÁG TÉRSZERKEZETÉBEN

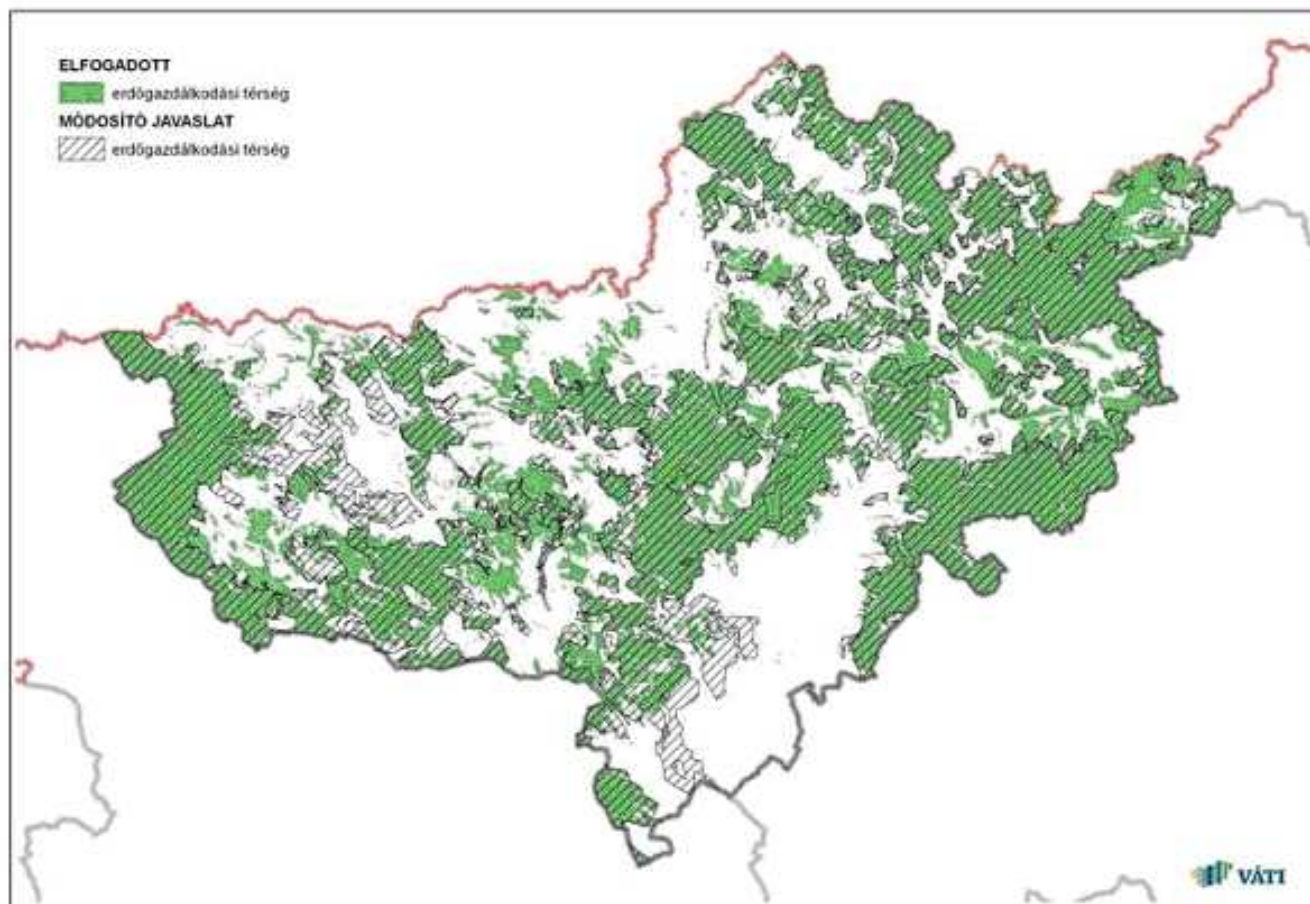
Perczel György Magyarország társadalmi-gazdasági földrajza című egyetemi tankönyvében (ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2003, 543. o. Berényi I., Dövényi Z., Hóth J. nyomán),

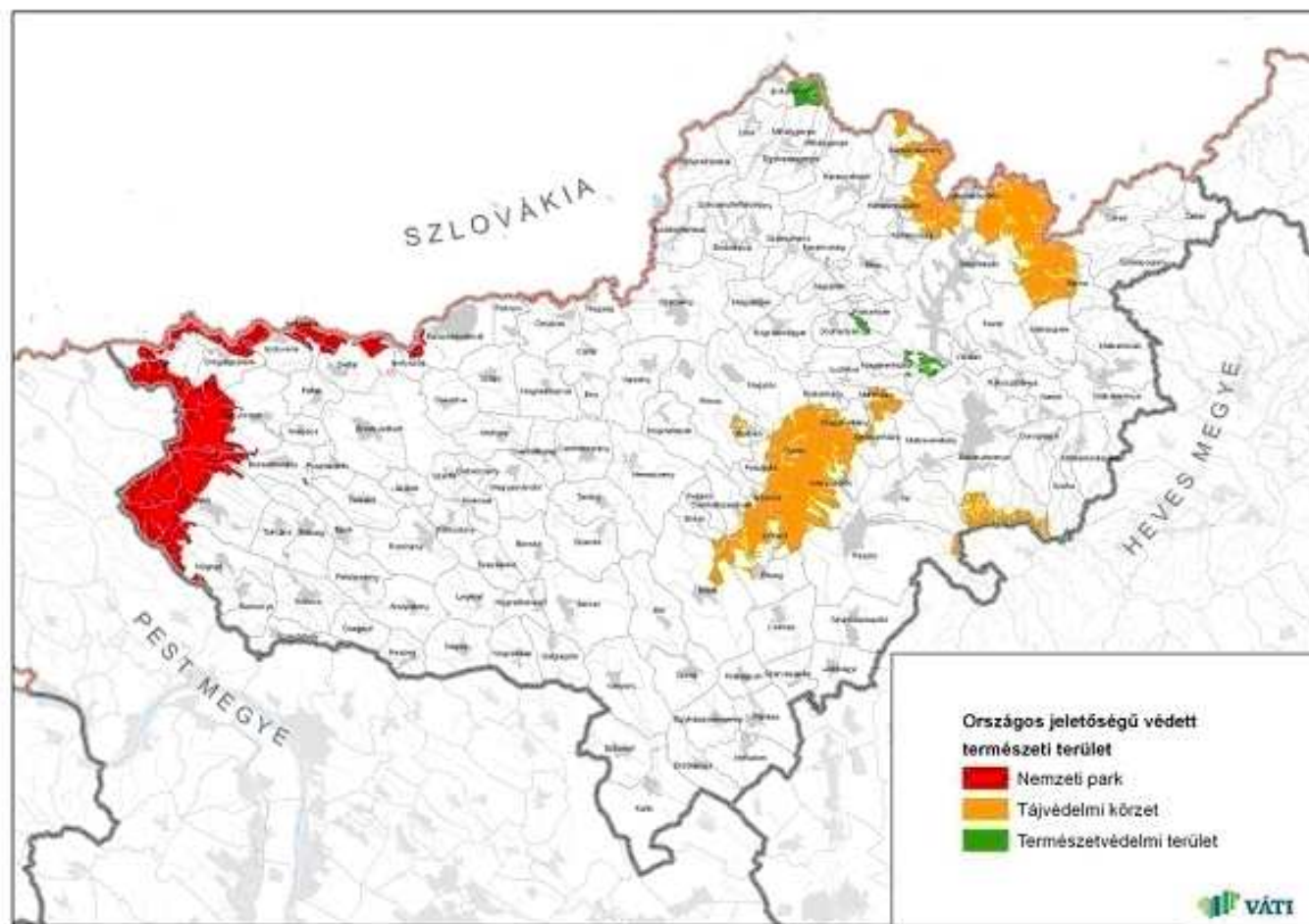
Gyorsan fogyó népességű, kedvezőtlen helyzetű kis és aprófalvak délen és középen, már a 80-as évek elején

(Perczel György szerk., *Magyarország társadalmi-gazdasági földrajza* 2003 Budapest, ELTE Eötvös Kiadó)

NAGY ARÁNYÚ ERDŐSÜLTÉSÉG

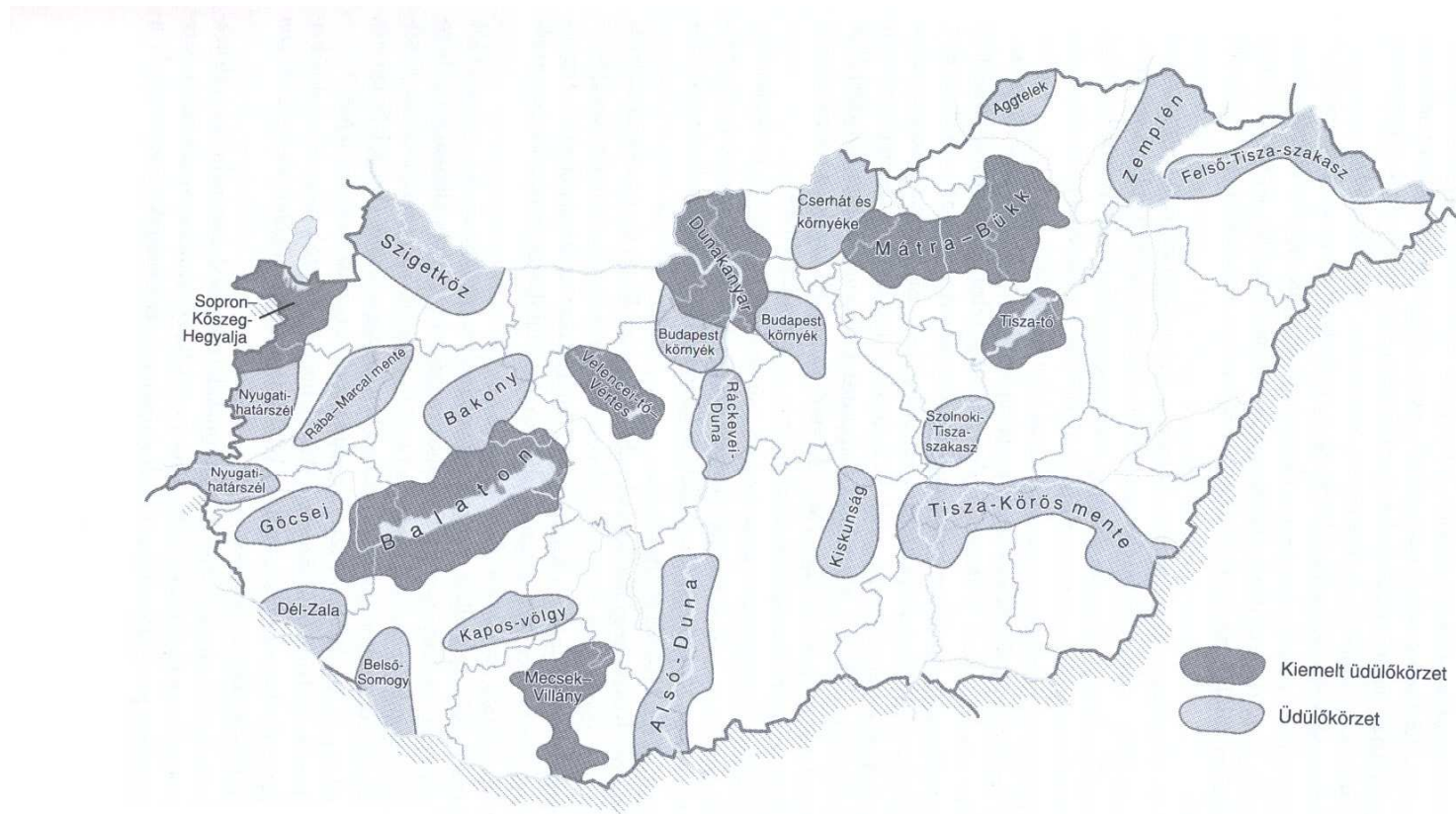
NAGY KITERJEDÉSŰ VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK

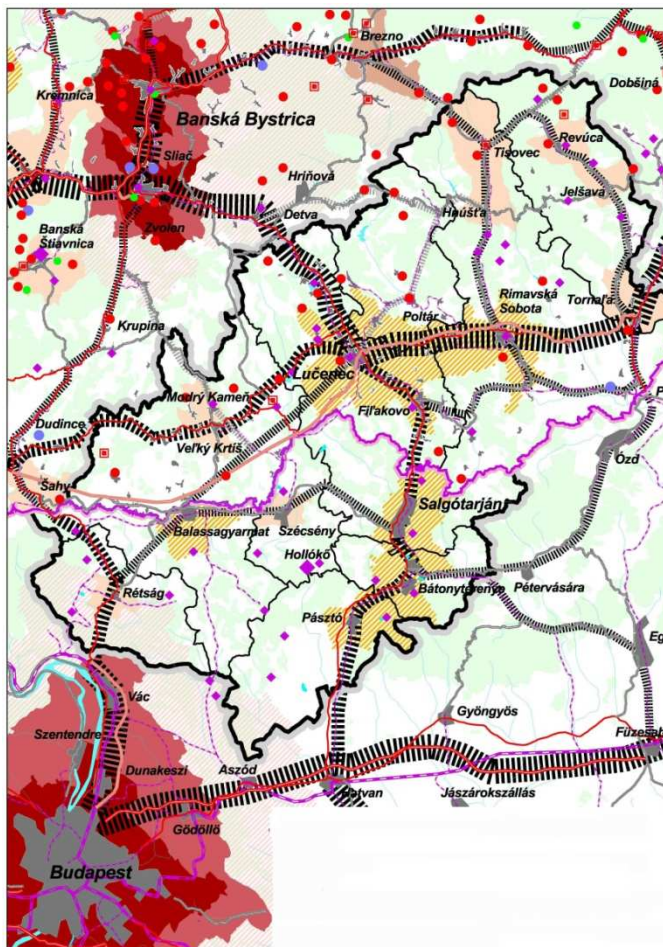
EGYENLETESEN SZÉTTERÜLŐ ÉRTÉKES KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG

A MEGYE NAGY RÉSZÉT LEFEDŐ ÜDÜLŐKÖRZETEK A DUNAKANYAR ÉS A MÁTRA-BÜKK KIEMELT ÜDÜLŐKÖRZETEI KÖZÖTT

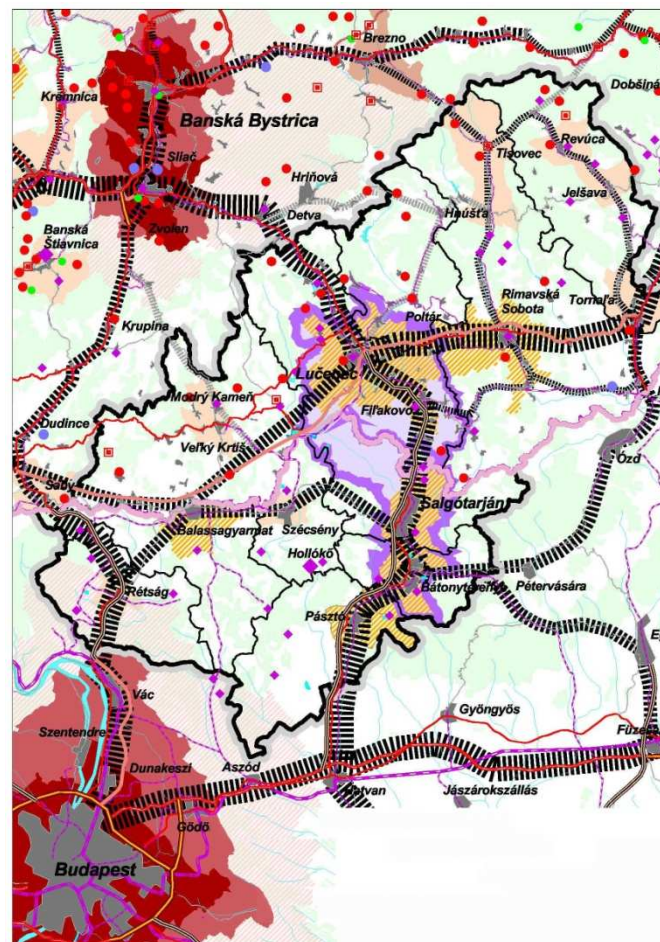
JELENLEGI TELEPÜLÉSRENDSZER ÉS FEJLŐDÉSI TENGELYEK

JELMAGYARÁZAT

	Határ
	Országhatár
	Járási, kistérségi határ
	A Neogradiensis Euró régió határon átnyúló területének határa
A települések gravitációs övezetei	
	Első szint - Települési pólus - belső zóna
	Első szint - Települési pólus szuburbanizációs övezete
	Első szint - Települési pólus határövezete
	Második szint
	Harmadik szint 1. és 2.-es csoport
	Települési pólus társközpontja
Határon átnyúló urbanizált térség	
	Losonc - Salgótarján
A településrendszer fejlődési tengelyei	
	1. szint
	2. szint
	3. szint
	4. szint
Rekreáció és turizmus	
	Rekreációs és turisztikai központ
	Gyógyfürdő
	Önkormányzati - rekreációs és turisztikai központ
	Gyakran látogatott kirándulóhely
	Építészeti és kulturális örökség
	Világörökség
Úthálózat	
	Gyorsforgalmi út
	Elsőrendű főút előző sávokkal
	Elsőrendű főút
	Másodrendű főút
Vasút vonal	
	Fő vonal
	Regionális vonal
	Település
	Tavak
	Folyó
	Erdő

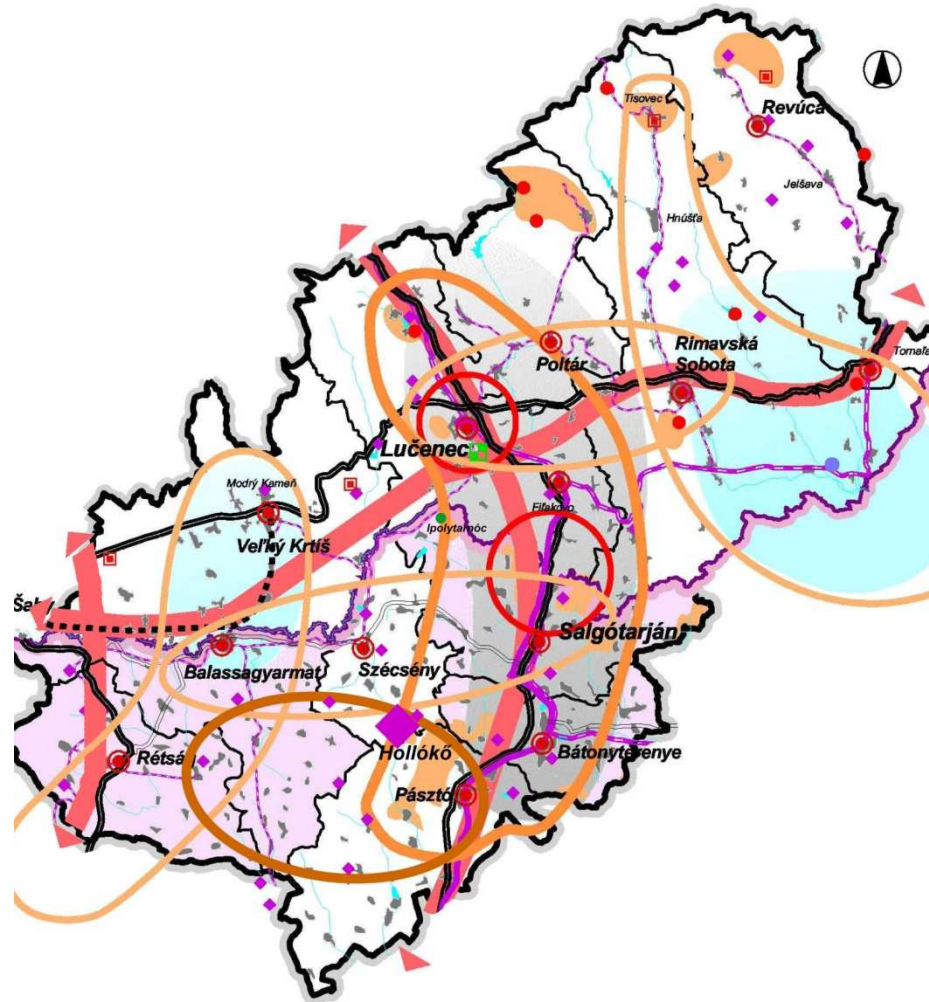
A TELEPÜLÉSRENDSZER PERSPEKTIVIKUS KÖZPONTJAI ÉS FEJLŐDÉSI TENGELEYEI A MEGYE KELETI ÉS NYUGATI OLDALÁN

JELMAGYARÁZAT

	Határ
	Országhatár
	Járási, kistérségi határ
	A Neogradiens Európai határon átnyúló területének határa
A települések gravitációs övezetei	
	Első szint - Települési pólus - belső zóna
	Első szint - Települési pólus szuburbanizációs övezete
	Első szint - Települési pólus határövezete
	Második szint
	Harmadik szint 1. és 2.-es csoport
	Települési pólus társközpontja
Határon átnyúló urbanizált térség	
	Losonc - Salgótarján
A településrendszer fejlődési tengelyei	
	1. szint
	2. szint
	3. szint
	4. szint
Rekreáció és turizmus	
	Rekreációs és turisztikai központ
	Gyógyfürdő
	Önkormányzati - rekreációs és turisztikai központ
	Gyakran látogatott kirándulólhely
	Építészeti és kulturális örökség
	Világörökség
Úthálózat	
	Gyorsforgalmi út
	Elsőrendű főút előző sávokkal
	Elsőrendű főút
	Másodrendű főút
Vasút vonal	
	Fő vonal
	Regionális vonal
	Település
	Tavak
	Folyó
	Erdő

INTEGRÁLT TERÜLETFEJLESZTÉSI PERSPEKTÍVÁK HATÁRON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSEKKEL

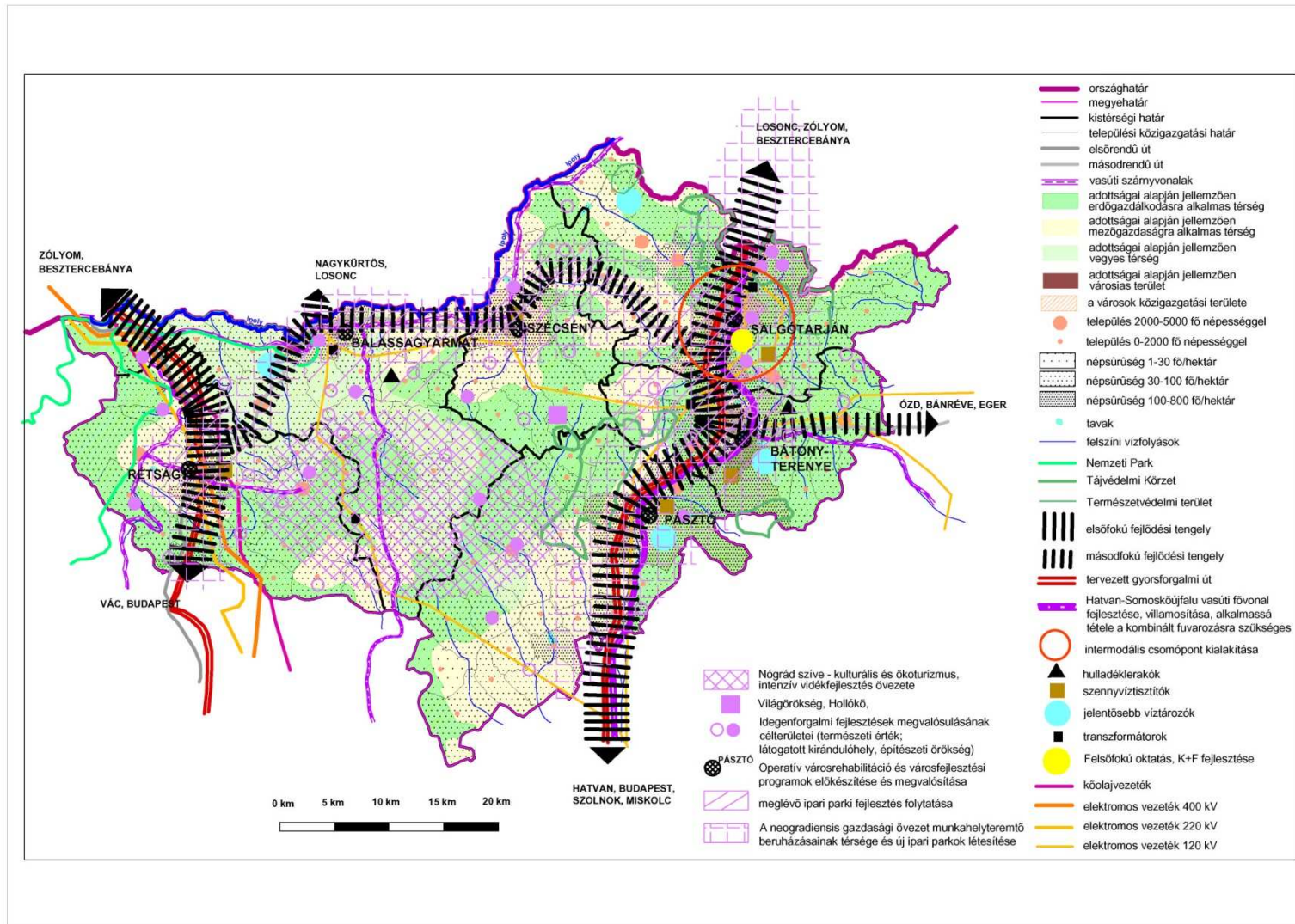

JELMAGYARÁZAT

JELMAGYARÁZAT

	Határ
	Országhatár
	Járási, kistérségi határ
	Terület lehatárolása
	Projektek
	Közlekedési folyosóhoz való csatlakozás szükségessége (közút, vasút)
	Vasútvonal felújítása, modernizálása
	Kamion terminál
	Határmenti együttműködés
	1. szint
	2. szint
	Gazdasági terület, munkahelyteremtés, ipari parkok
	1. szint
	2. szint
	Turisztikai fejlesztésre alkalmas terület
	Meglévő ipari parkok fejlesztése (Magyar oldal)
	Városrehabilitáció, fejlesztési programok kidolgozása
	Nógrád szíve - kulturális és ökoturizmus, intenzív vidékfejlesztési övezete
	Rekreációs létesítmény
	Gyógyfürdő
	Önkormányzati - rekreációs és turisztikai központ
	Gyakran látogatott kiránduló hely
	Kulturális örökség
	UNESCO Világörökség

AZ INTEGRÁLT TERÜLETFEJLESZTÉS TÉRSZERKEZETI KONCEPCIÓJA

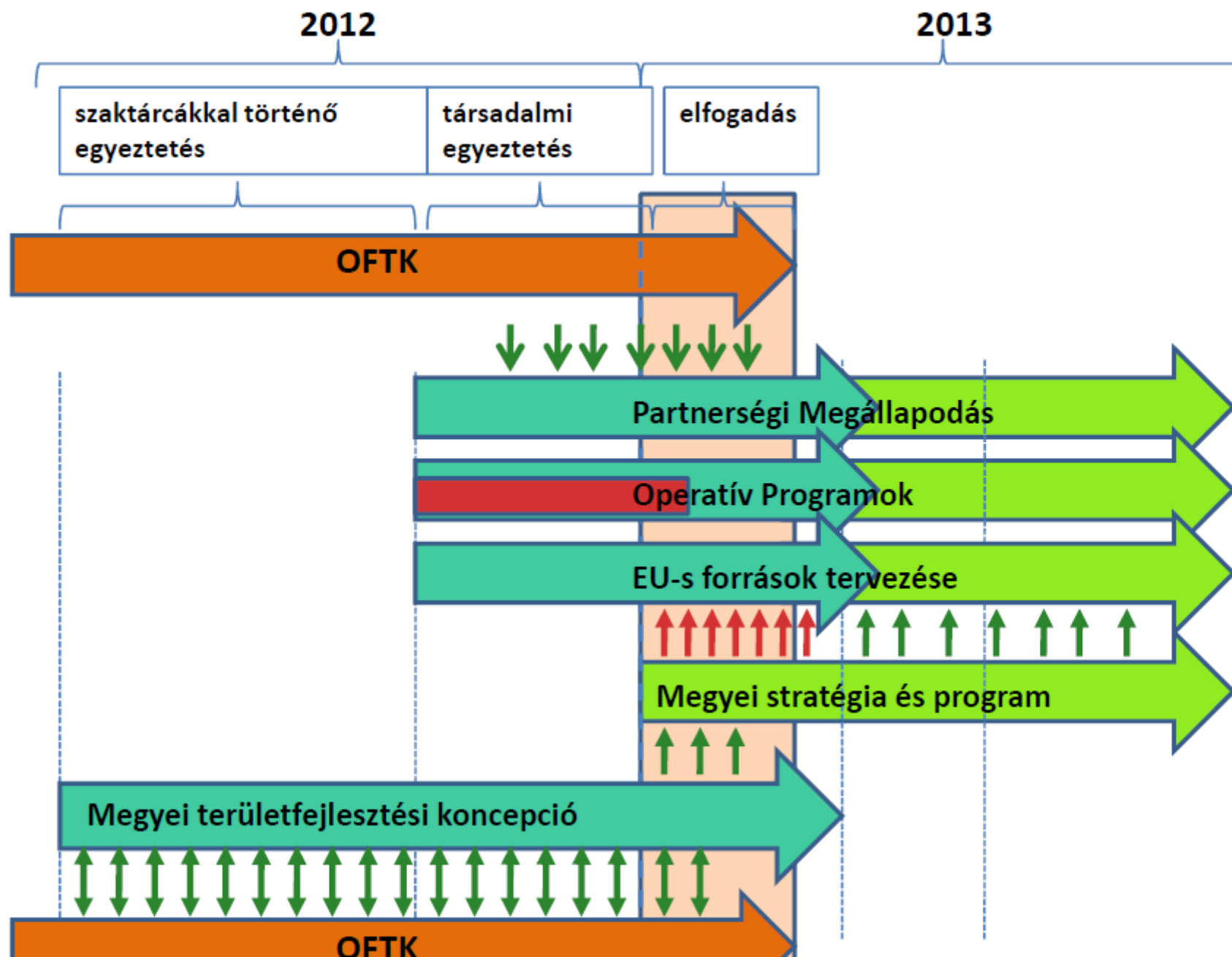
ÚJ ESZKÖZÖK

- ITI (ITB)
- CLLD
- LEADER

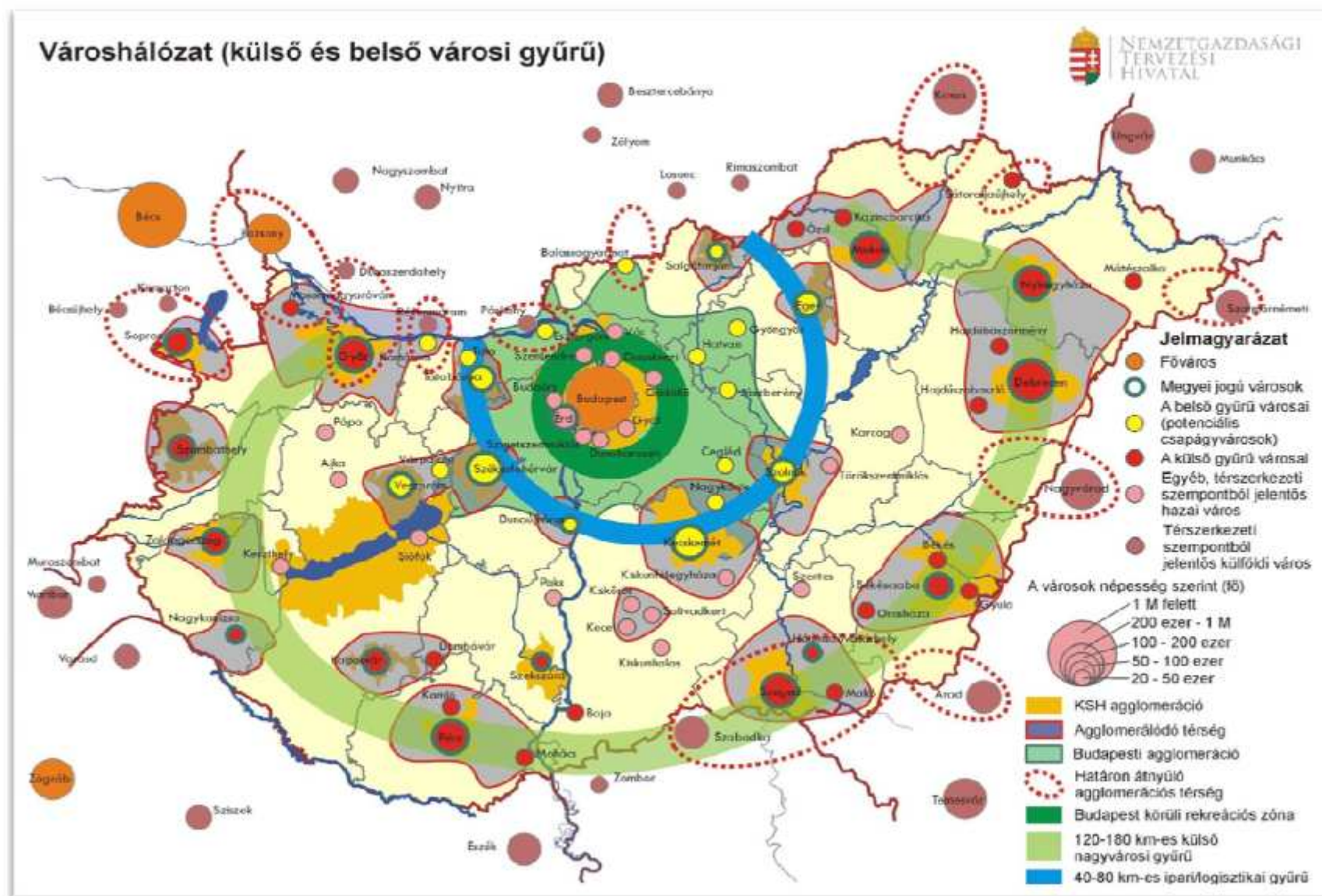
LEGFONTOSABB CÉLKITŰZÉS:

- A foglalkoztatás előmozdítása
- diverzifikált újraiparosítással,
- K+F+I szektor,
- KKV-k,
- mezőgazdaság és a vidék fejlesztésével

Országos és megyei tervezési folyamatok áttekintése

Külső és belső nagyvárosi gyűrű a decentralizáció szolgálatában

KÖSZÖNÖM MEGTISZTELŐ FIGYELMÜKET!

DR. BAJNAI LÁSZLÓ